

Національний університет
водного господарства та
природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра фінансів і економіки природокористування

06-03-217

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять і самостійної роботи із
навчальної дисципліни
«Казначейська справа»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рекомендовано науково-методичною
комісією зі спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»
Протокол № 1 від 03 вересня 2018 р.

Рівне -- 2018

Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи із навчальної дисципліни «Казначейська справа» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Федина К. М. – Рівне : НУВГП, – 2018. – 30 с.

Укладач:

Федина К. М., к.е.н., старший викладач кафедри фінансів і економіки природокористування

Відповідальний за випуск – Мельник Л. В., кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів та економіки природокористування

ЗМІСТ

1. Загальні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни	3
2. Методичні рекомендації до самостійної підготовки та проведення практичних занять	4
Змістовий модуль 1. Казначейська система в системі органів, які забезпечують виконання бюджету	4
Тема 1. Становлення та розвиток державної казначейської справи в Україні	5
Тема 2. Нормативно-правове регулювання казначейської справи в Україні	7
Тема 3. Організаційна структура та бюджетні повноваження державної казначейської служби України	9
Тема 4. Платіжна система виконання бюджетів	12
Тема 5. Казначейське обслуговування бюджетів за доходами	14
Змістовий модуль 2. Організація виконання казначейського обслуговування державного бюджету за доходами та видатками	17
Тема 6. Казначейське обслуговування бюджетів за видатками	17
Тема 7. Обслуговування державних цільових Фондів	19
Тема 8. Бухгалтерський облік і звітність про виконання бюджетів	20
Тема 9. Контроль у системі казначейства України	21
3. Завдання для індивідуальної та самостійної роботи	24
4. Питання гарантованого рівня знань	27
5. Рекомендована література	28

© К. М. Федина, 2018

© НУВГП, 2018

1. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дані методичні вказівки розроблено для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Методичні вказівки мають на меті надати допомогу студентам у підготовці до практичних занять і складанні підсумкових модулів з дисципліни «Казначейська справа»

У розробці наведено основні питання підготовки студентів до практичних занять, задачі для вирішення, ситуативні вправи, перелік тем самостійної та індивідуальної роботи, питання гарантованого рівня знань, а також перелік рекомендованої літератури.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Казначейська справа» є:

- набуття студентами теоретичних знань і практичних навичок щодо становлення та розвитку державної казначейської справи в Україні;
- вивчення нормативно-правового регулювання казначейської справи;
- вивчення організаційної структури та бюджетних повноважень державної казначейської служби;
- визначення питань щодо організації виконання казначейського обслуговування державного бюджету за доходами та видатками;
- висвітлення основних напрямів контролю у системі казначейства в Україні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення організації роботи щодо прийому та зарахування коштів які надходять на рахунки відповідних бюджетів, зберіганні грошових коштів, видачі цих коштів на заходи передбачені бюджетом на відповідний рік, здійсненні обліку та складанні звітності про касове виконання бюджетів.

Після вивчення даного курсу студенти повинні

знати:

- історію становлення та розвитку Державної казначейської служби України
- характеристики правових основ діяльності ДКСУ;

- характеристику бюджетних повноважень державного казначейства;

- бюджетну класифікацію та її нормативно-правове забезпечення;

- особливості функціонування платіжної системи виконання бюджету в Україні;

- особливості виконання державного бюджету за доходами, видатками та операціями з надання й повернення кредитів

- структуру напрямів та завдань казначейського обслуговування місцевих бюджетів;

- теоретичні основи управління державним боргом;

- основи бухгалтерського обліку і звітності в системі

Казначейства

- характеристику завдань, напрямів та методів контролю у системі Казначейства

вміти:

- проводити дослідження фінансового стану та ефективності функціонування системи казначейства;

- аналізувати методи управління фінансами та контролю з боку органів казначейства;

- здійснювати аналіз форм та методів розрахунків у системі казначейства

- користуватися спеціальними нормативно-правовими документами, що регламентують функціонування системи казначейства.

Відповідно до навчального плану дисципліни передбачено форму підсумкового контролю – іспит. Оцінювання знань здійснюється за 100-бальною шкалою наступним чином: результати поточного контролю оцінюють за шкалою від 0 до 60 балів, підсумковий контроль – від 0 до 40 балів.

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

2.1. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. КАЗНАЧЕЙСЬКА СИСТЕМА В СИСТЕМІ ОРГАНІВ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

Тема № 1 Становлення та розвиток державної казначейської справи в Україні

План

- 1.1. Історичні умови започаткування казначейства
- 1.2. Передумови створення казначейської системи в Україні
- 1.3. Етапи створення та розвитку Казначейства України

Теми доповідей

1. Становлення та розвиток державної казни за часів Київської Русі.
2. Організація фінансової системи Запорізької Січі.
3. Казначейська система царської Росії.
4. Становлення фінансової системи УНР, її розвиток за часів Гетьманщини.
5. Історія розвитку системи казначейства в Україні.
6. Роль ДКСУ у бюджетному процесі.
7. Досвід країн ЄС у встановленні бюджетних повноважень органів Державного казначейства.

Тестові завдання:

1. Термін "казначейство" означає:
 - а) фінансові ресурси держави;
 - б) скарб, цінність;
 - в) архів.
2. Яке джерело доходу скарбниці було основним у Київській Русі в період раннього феодалізму?
 - а) данина;
 - б) військова здобич;
 - в) штрафи.
3. Який характер носила данина?
 - а) добровільний;
 - б) обов'язковий;
 - в) випадковий.
4. Хто в Київській Русі провів першу податкову реформу?
 - а) князь Ігор;
 - б) княгиня Ольга;
 - в) князь Володимир.

5. Розпорядником фінансів у Запорізькій Січі був:

- а) кошовий;
- б) старшина;
- в) шафар.

6. Ким із гетьманів була вперше прийнята "Конституція права і вольностей Війська Запорізького"?

- а) Б. Хмельницьким;
- б) І. Брюховецьким
- в) П. Орликом.

7. Коли було утворено Державне Казначейство України?

- а) в 1993 р.;
- б) в 1995 р.;
- в) в 1999 р.

8. Яким правовим документом визначені повноваження Державного Казначейства України?

- а) Законом України;
- б) Постановою Кабінету Міністрів України;
- в) Наказом Державного Казначейства України.

9. Коли Державне Казначейство України стало учасником системи електронних платежів Національного банку України?

- а) в 1995 р.;
- б) в 1999 р.;
- в) в 2001 р.

10. Державне Казначейство України є органом влади:

- а) законодавчої;
- б) виконавчої;
- в) судової.

Задача

Розшифрувати коди класифікації доходів: 14010500, 11021400, 24110800, 41032500, 13050300, 13020300, 18030100, 18050100, 24061700, 33010000 та вказати їх назву;

Встановити за якими кодами класифікації доходів зараховуються до бюджету: інші надходження; збір з операцій придбання (купівлі-продажу) нерухомого майна; мито на товари, що вивозяться суб'єктами підприємницької діяльності; податок з реклами; податок з власників водних транспортних засобів; податок на доходи фізичних осіб – нерезидентів; податок на прибуток підприємств і

організацій, що перебувають у державній власності; податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг).

Тема № 2 Нормативно-правове регулювання казначейської справи в Україні

План

- 2.1. Рівні нормативного регулювання діяльності органів державної казначейської служби України
- 2.2. Правові засади забезпечення функціонування Казначейства

Теми доповідей

1. Особливості побудови системи бюджетної класифікації в Україні та країнах ЄС. Порівняльна характеристика.
2. Фінансово-правові особливості застосування бюджетної класифікації в Україні.
3. Мета та завдання бюджетної класифікації. Принципи побудови.
4. Складові бюджетної класифікації.
5. Інформаційно-технічні характеристики сучасної казначейської системи України.

Тестові завдання:

1. Повноваження Державного Казначейства України встановлені:

- а) Законом України;
- б) Постановою Верховної Ради України;
- в) Постановою Кабінет Міністрів України;
- г) Наказом Державного Казначейства України.

2. Голову Державного Казначейства України призначає:

- а) Верховна Рада України;
- б) Президент України;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) Прем'єр-міністр України;
- д) міністр фінансів України.

3. Державне Казначейство України стало учасником системи електронних платежів НБУ:

- а) в 1995 р.;

б) в 1999 р.

в) в 2001 р.

4. Яку функцію Державне Казначейство не виконує:

- а) складання проекту бюджетів;
- б) операції з коштами державного бюджету;
- в) операції з коштами місцевих бюджетів;
- г) розрахунково-касове обслуговування місцевих бюджетів;
- д) облік і звітність виконання бюджетів.

5. Виконання Державного бюджету України за доходами не здійснюють:

- а) Міністерство фінансів України;
- б) Державне казначейство України;
- в) Державна податкова служба;
- г) банківські установи.

6. Які функції не виконує Державне казначейство при касовому обслуговуванні бюджетів за доходами?

- а) відкриття бюджетних рахунків;
- б) облік доходів бюджетів;
- в) установлення строків сплати податків;
- г) розподіл платежів між бюджетами.

7. Який орган здійснює контроль за роботою системи електронних платежів?

- а) Міністерство фінансів України;
- б) Державне казначейство України;
- в) Рахункова палата України;
- г) Національний банк України.

8. Управління єдиним казначейським рахунком здійснює:

- а) Міністерство фінансів України;
- б) Рахункова Палата;
- в) Національний банк України;
- г) Державне казначейство України.

9. В яких органах відкриваються бюджетні рахунки?

- а) в органах Державного казначейства України;
- б) в управліннях Національного банку України;
- в) у банківських установах;
- г) усі відповіді правильні.

10. Хто встановлює порядок відкриття бюджетних рахунків для зарахування надходжень до бюджетів?

- а) Міністерство фінансів України;
- б) Національний банк України;
- в) Державне Казначейство України;
- г) усі відповіді правильні.

Задача

Визначити, за якими кодами економічної класифікації розпорядником бюджетних коштів здійснено наступні видатки:

1. Виплачено заробітну плату викладачам університету.
2. Придбано медикаменти.
3. Оплачено за електропостачання.
4. Оплачено за придбання кави, чаю та печива для студентської їдальні.
5. Проведено попередню оплату за водопостачання і водовідведення.
6. Виплачено студентам стипендію.
7. Проведено капітальний ремонт приміщення.
8. Придбано житлові приміщення.
9. Придбано земельну ділянку.

Тема № 3 Організаційна структура та бюджетні повноваження державної казначейської служби України

План

- 3.1. Організаційна структура Державної казначейської служби України
- 3.2. Сутність діяльності та функції Казначейства України
- 3.3. Розрахункові палати в системі Казначейства
- 3.4. Організація Бюджетного процесу в Україні та його учасники

Теми доповідей

1. Операції за надходженнями до загального фонду державного бюджету.
2. Операції за надходженнями до спеціального фонду державного бюджету.
3. Платежі, які розподіляються між загальним та спеціальним фондами державного бюджету.

4. Операції за платежами, які розподіляються між державним та місцевими бюджетами, та за коштами, тимчасово віднесеними до доходів державного бюджету.

Тестові завдання

1. Бюджетна класифікація — це:

а) єдине систематизоване згрупування доходів, видатків та фінансування бюджету за ознаками економічної сутності, функціональної діяльності, організаційного устрою та іншими ознаками відповідно до законодавства України та міжнародних стандартів;

б) елемент контролю за фінансовою діяльністю органів державної влади;

в) система проведення необхідного аналізу в розрізі доходів та видатків з метою забезпечення загальнодержавної і міжнародної порівнянності бюджетних показників;

г) єдине систематизоване згрупування бюджетів, що становлять бюджетну систему України;

д) вид контролю за виконанням бюджету, своєчасністю і повнотою акумуляції коштів, використанням їх за цільовим призначенням.

2. Бюджетна класифікація складається:

а) з двох розділів;

б) з трьох розділів;

в) з чотирьох розділів;

г) з п'яти розділів;

д) немає правильної відповіді.

3. Бюджетну класифікацію розробляє:

а) Кабінет Міністрів України;

б) Міністерство фінансів України;

в) Державне казначейство України;

г) Державна податкова адміністрація України;

д) всі вищезазначені органи влади та управління.

4. Яким нормативним документом затверджується бюджетна класифікація?

а) законом Верховної Ради України;

б) постановою Кабінету Міністрів України;

в) наказом Державного казначейства України;

- г) наказом Міністерства фінансів України;
- д) наказом Державної податкової адміністрації України.

5. Податкові надходження — це:

- а) всі безповоротні надходження, крім доходів від продажу капіталу;
- б) обов'язкові, безповоротні платежі органам державного управління
- в) доходи від операцій з капіталом;
- г) кошти, одержані від інших органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування;
- д) кошти, одержані від інших держав або міжнародних організацій безоплатній та безповоротній основі.

6. Код класифікації доходів має:

- а) три цифри;
- б) п'ять цифр;
- в) вісім цифр;
- г) сім цифр;
- д) чотирнадцять цифр.

7. Видатки бюджету класифікуються за:

- а) функціями, з виконанням яких пов'язані видатки (функціональна класифікація видатків (КФК);
- б) економічною характеристикою операцій, під час проведення яких здійснюються ці видатки (економічна класифікація видатків (КЕКВ);
- в) ознакою головного розпорядника бюджетних коштів (відомча класифікація видатків (КВК);
- г) за бюджетними програмами (програмна класифікація видатків);
- д) всі відповіді правильні.

8. Скільки функцій держави покладено в основу функціональної класифікації?

- а) три;
- б) п'ять;
- в) вісім;
- г) десять;
- д) двадцять п'ять.

9. Яка категорія видатків не належать до поточних?

- а) заробітна плата;
б) капітальний ремонт;
в) стипендії;
г) оплата послуг зв'язку;
д) придбання медикаментів.

Задача

Визначити, за якими кодами економічної класифікації розпорядником бюджетних коштів здійснено наступні видатки:

1. Виплачено заробітну плату викладачам університету.
2. Придбано медикаменти.
3. Оплачено за електропостачання.
4. Оплачено за придбання кави, чаю та печива для студентської їдальні.
5. Проведено попередню оплату за водопостачання і водовідведення.
6. Виплачено студентам стипендію.
7. Проведено капітальний ремонт приміщення.
8. Придбано житлові приміщення.
9. Придбано земельну ділянку.

Тема № 4 Платіжна система виконання бюджетів

План

- 4.1. Сутність національної платіжної системи
- 4.2. Сутність внутрішньої платіжної системи Державної казначейської служби України
- 4.3. Економічний зміст і призначення єдиного казначейського рахунка
- 4.4. Загальна характеристика рахунків, які відкриваються в органах Державної казначейської служби України
- 4.5. Порядок відкриття реєстраційних рахунків та проведення операцій на них
- 4.6. Технічне забезпечення здійснення платежів

Теми доповідей

1. Вплив об'єктів та суб'єктів платіжної системи на ефективність реалізації бюджетних повноважень органами ДКСУ.

2. Роль НТП у забезпеченні виконання бюджетів казначейською системою.

3. Інформаційно-технічні характеристики сучасної казначейської системи України.

4. Перспективи розвитку інформаційно-технічної бази органів ДКСУ.

Тестові завдання:

1. У якому році в Україні введено систему електронних платежів (СЕП) Національного банку України?

- а). у 1991 р.;
- б). у 1994 р.;
- в). у 1995 р.

2. В якій формі здійснюються розрахунки в системі електронних платежів?

- а). в електронній формі;
- б). передачі платіжних документів по факсу;
- в). іншій.

3. Система електронних платежів складається з:

- а). прикладного програмного забезпечення;
- б). телекомунікаційного середовища;
- в). засобів захисту інформації;
- г). усіх вищезазначених складових.

4. Який орган здійснює контроль за роботою системи електронних платежів?

- а). Міністерство фінансів України;
- б). Національний банк України;
- в). Державне казначейство України.

5. Ким затверджено "Положення про єдиний казначейський рахунок"?

- а). Президентом України;
- б). Головою Верховної Ради України;
- в). Прем'єр - Міністром України;
- г). міністром фінансів України;
- д). головою Державного Казначейства України.

6. Хто здійснює управління єдиним казначейським рахунком?

- а). Міністерство фінансів України;
- б). Рахункова Палата України;
- в). Державне казначейство України.

7. Де відкриваються бюджетні рахунки?

- а). в органах Державного казначейства України;
- б). в управліннях Національного банку України;
- в). у банківських установах;
- г). усі відповіді правильні.

8. На який термін відкриваються бюджетні рахунки?

- а). на один рік;
- б). на три роки;
- в). на п'ять років.

9. Які рахунки відкриваються в органах ДКУ?

- а). реєстраційні;
- б). спеціальні реєстраційні;
- в). рахунки за надходженнями;
- г). усі вищеназвані рахунки.

10. Для зарахування надходжень ДКУ відкриває:

- а). реєстраційні рахунки;
- б). рахунки для обліку операцій із фінансування бюджетів;
- в). рахунки за надходженнями.

Задача

Відповідно до економічної класифікації видатків бюджету визначити:

- 1) які видатки здійснюються за наступними кодами економічної класифікації: 1111, 1120, 1135, 1163, 1165, 2121, 2133, 1341, 1164, 1140, 2300;
- 2) розподілити видатки на поточні і капітальні.

Тема № 5 Казначейське обслуговування бюджетів за доходами

План

- 5.1. Загальна характеристика державних доходів
- 5.2. Поняття касового виконання державного бюджету за доходами
- 5.3. Порядок зарахування платежів до загального фонду державного бюджету
- 5.4. Порядок зарахування платежів до спеціального фонду державного бюджету

5.5. Операції за платежами до бюджету, які розподіляються між загальним і спеціальними фондами, державним та місцевими бюджетами

5.6. Звітність про надходження коштів до Державного бюджету

Теми доповідей

1. Проблеми казначейського обслуговування Державного бюджету заходами в Україні.

2. Складові доходів державного бюджету.

3. Функції органів ДКСУ з казначейського обслуговування державного бюджету за доходами.

4. Порядок здійснення операцій за платежами, що розподіляються між державним та місцевими бюджетами.

1. Яким документом встановлено основні засади виконання бюджетів за доходами?

- а). Бюджетним Кодексом України;
- б). наказом Міністерства фінансів України;
- в). рішеннями органів місцевого самоврядування.

2. Доходи бюджетів зараховуються:

- а). на рахунки, відкриті в органах ДКУ;
- б). на рахунки, відкриті в установах банків;
- в). на Єдиний казначейський рахунок.

3. Хто встановлює порядок касового виконання бюджетів за доходами?

- а). Верховна Рада України;
- б). Кабінет Міністрів України;
- в). Міністерство фінансів України;
- г). Державне казначейство України.

4. Хто встановлює порядок відкриття бюджетних рахунків для зарахування надходжень до бюджетів?

- а). Національний банк України;
- б). Державне Казначейство України;
- в). усі відповіді правильні.

5. Платежі до бюджетів зараховуються на рахунки, які відкриті в:

- а). в банківських установах;
- б). в податкових органах;

6. Які функції не виконує Державне казначейство в касовому обслуговуванні бюджетів за доходами?

- а). відкриття бюджетних рахунків;
- б). облік доходів бюджетів;
- в). установлення строків сплати податків;
- г). розподіл платежів між бюджетами.

7. Які документи є підставою для зарахування платежів до бюджетів?

- а). розпорядження платника на перерахування коштів;
- б). платіжне доручення;
- в). копії договорів.

8. На який рахунок Плану рахунків бухгалтерського обліку виконання бюджету зараховуються надходження до загального фонду державного бюджету?

- а). 3151;
- б). 3111;
- в). 3131.

9. На який рахунок Плану рахунків бухгалтерського обліку виконання бюджету зараховуються надходження до спеціального фонду державного бюджету?

- а). 3121;
- б). 3151;
- в). 3152.

10. На який рахунок Плану рахунків бухгалтерського обліку виконання бюджету зараховуються надходження до загального фонду місцевих бюджетів?

- а). 6112;
- б). 3141; в) 3121.

Задача

Відповідно до чинного законодавства платники сплачують податки і збори (обов'язкові платежі) до державного бюджету на рахунки для зарахування надходжень, відкриті в органах Державної казначейської служби України.

Опишіть порядок перерахування платниками до державного бюджету податків, зборів (обов'язкових платежів).

2.2. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ЗА ДОХОДАМИ ТА ВИДАТКАМИ

Тема № 6 Казначейське обслуговування бюджетів за видатками

План

- 6.1. Характеристика та класифікація видатків державного бюджету
- 6.2. Розпорядники бюджетних коштів
- 6.3. Реєстрація та облік зобов'язань розпорядників та одержувачів бюджетних коштів
- 6.4. Організація роботи щодо виконання державного бюджету за видатками
- 6.5. Здійснення видатків розпорядників бюджетних коштів

Теми доповідей

1. Проблеми казначейського обслуговування Державного бюджету за видатками в Україні.
2. Досвід країн ЄС у забезпеченні казначейського обслуговування видаткової частини бюджету.
3. Проблеми скорочення видатків у Державному бюджеті України.
4. Причини відмови реєстрації зобов'язань органами ДКСУ.
5. Порядок відкриття асигнувань розпорядникам бюджетних коштів із загального фонду державного бюджету.

Тестові завдання:

1. Яким правовим документом задекларовано казначейську форму обслуговування бюджетів?

- а). законом про Державний бюджет України;
- б). Бюджетним Кодексом України;
- в). рішеннями органів місцевого самоврядування;
- г). наказом Голови ДКУ;
- д). усі відповіді правильні.

2. Яким документом затверджується перелік головних розпорядників коштів Державного бюджету?

- а). Бюджетним Кодексом України;

- б). законом України про державний бюджет;
- в). наказом Міністра фінансів України;
- г). наказом Голови Державного казначейства України.

3. Яким документом затверджується перелік головних розпорядників коштів місцевих бюджетів?

- а). рішеннями органів місцевого самоврядування;
- б). наказами місцевих фінорганів;
- в). наказами відповідних органів ДКУ.

4. Хто подає до органів ДКУ мережу розпорядників коштів нижчого рівня?

- а). Міністерство фінансів України;
- б). головні розпорядники коштів;
- в). фінансові управління.

5. Який документ є підставою для взяття бюджетних зобов'язань бюджетною установою?

- а). лімітна довідка;
- б). затверджений кошторис бюджетної установи;
- в). розпорядження фінансового управління.

6. У якому органі реєструються прийняті установою бюджетні зобов'язання?

- а). у фінансовому управлінні;
- б). в органі Державного казначейства;
- в). у вищестоящій організації.

7. Чи вносяться зміни до затверджених кошторисів протягом бюджетного року?

- а). так;
- б). ні.

8. За якими статтями витрат не можуть бути зменшені асигнування бюджетним установам протягом року?

- а). за статтями на видатки розвитку;
- б). за захищеними статтями;
- в). за всіма статтями.

9. На підставі якого документа вносяться зміни до кошторису бюджетної установи?

- а). довідки про внесення змін;
- б). розпорядженням начальника фінансового управління;
- в). наказом вищестоящого розпорядника коштів.

10. Ким затверджується форма кошторису?

- а). Кабінетом Міністрів України;
- б). Міністерством фінансів України;
- в). вищестоящим розпорядником коштів.

Задача

Для зарахування надходжень до бюджетів органи Державної казначейської служби України відкривають бюджетні рахунки.

Де і на чие ім'я відкриваються ці рахунки, який порядок їх відкриття і термін дії?

Тема №7 Обслуговування державних цільових Фондів

План

- 7.1. Характеристика державних цільових фондів
- 7.2. Порядок відрахувань та розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування
- 7.3. Казначейське обслуговування коштів від приватизації державного майна

Теми доповідей

1. Функції органів ДКСУ в процесі казначейського обслуговування місцевих бюджетів.
2. Етапи та процедури казначейського обслуговування місцевих бюджетів.
3. Порядок перерахування коштів між бюджетами
4. Переваги казначейського обслуговування місцевих бюджетів
5. Поділ державного боргу згідно бюджетної класифікації

Задача

Рада місцевого самоврядування затвердила рішення про місцевий бюджет на наступний рік, відповідно до якого доходи міського бюджету становлять 50253 тис. грн., а видатки – 49150 тис. грн.

- 1) Визначити який заплановано дефіцит міського бюджету.
- 2) Вказати чи мала рада місцевого самоврядування правові підстави для затвердження рішення про місцевий бюджет з такими плановими показниками.

- 3) Вказати нормативно-правовий акт, який був підставою для прийняття радою місцевого самоврядування рішення про місцевий бюджет на наступний рік з такими плановими показниками.

Тема № 8. Бухгалтерський облік і звітність про виконання бюджетів

План

- 8.1. Облікова політика Казначейства України
- 8.2. Бухгалтерський облік виконання бюджетів в Україні
- 8.3. Організація бухгалтерського обліку в органах Казначейства України
- 8.4. План рахунків бухгалтерського обліку з виконання державного та місцевих бюджетів, їх будова
- 8.5. Облік доходів бюджету
- 8.6. Облік видатків бюджету
- 8.7. Характеристика звітності про виконання бюджетів
- 8.8. Порядок складання та подання звітності бюджетними установами
- 8.9. Складання та подання звітності про виконання державного бюджету органами Казначейства України

Теми доповідей

1. Функції бухгалтерського обліку виконання бюджету.
2. Сутність бухгалтерського обліку в органах ДКСУ.
3. Основні напрями облікової політики ДКСУ.
4. Класифікація бухгалтерських документів з казначейського обслуговування бюджетів.
5. Форми бюджетного контролю.
6. Завдання Рахункової палати України щодо здійснення контролю в процесі виконання державного та місцевих бюджетів

Задача

Для виплати заробітної плати контрольно-ревізійному управлінню м. Дубно за половину листопада поточного року необхідно підготувати і подати до управління Державної казначейської служби України заявку на видачу готівки з поточного

рахунку управління ДКСУ, відкритого в установі уповноваженого банку за балансовим рахунком групи 257 «Кошти державного та місцевого бюджетів для виплат» Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України.

Вихідні дані:

Згідно з розрахунковою відомістю заробітна плата за 1 половину листопада нарахована на суму 28300,18 грн., податок на доходи з фізичних осіб– 3450,03 грн.; Єдиний соціальний внесок – 2957,39 грн., профспілкові внески -0,0 грн.

Нарахування на фонд оплати праці становлять: Єдиний соціальний внесок– 36,3 %, інші нарахування - 0,2%.

Тема 9. Контроль у системі казначейства України

План

- 9.1. Зміст і призначення фінансового контролю
- 9.2. Види, форми та методи фінансового контролю
- 9.3. Органи державного фінансового контролю та їх функції
- 9.4. Характеристика етапів контролю
- 9.5. Бюджетні правопорушення та відповідальність за них

Теми доповідей

1. Проблеми забезпечення контролю системі казначейського обслуговування касового виконання бюджетів
2. Зарубіжний досвід організації державного фінансового контролю
3. Внутрішній контроль в системі казначейства України.

Тестові завдання:

1. Хто встановлює єдині форми та методику звітності про виконання бюджетів?

- а). Кабінет Міністрів України;
- б). Міністерство фінансів України;
- в). Державне казначейство України;
- г). головні розпорядники коштів.

2. Формами бюджетного контролю є:

- а). державний і незалежний;
- б). попередній і наступний;

- в). поточний і завершальний;
г). всі відповіді правильні.

3. Відповідальність за достовірність фінансової звітності несе:

- а). керівник бюджетної установи;
б). головний бухгалтер бюджетної установи;
в). керівник і головний бухгалтер бюджетної установи.

4. Яка звітність про виконання бюджетів не належить до фінансової?

- а). баланс;
б). звіт про результати виконання бюджету;
в). звіт про рух грошових коштів;
г). штатний розпис.

5. Сукупність заходів, спрямованих на встановлення законності, доцільності та ефективності утворення, розподілу і використання грошових фондів держави і місцевих органів самоврядування це:

- а). фінансовий контроль;
б). податковий контроль;
в). бюджетний контроль;
г). аудит.

6. Яку звітність складають органи Державного казначейства з обліку доходів?

- а). відповідно до кошторису доходів і витрат;
б). відповідно до бюджетних призначень;
в). про надходження доходів до бюджету згідно з кодами бюджетної класифікації;
г). усі відповіді правильні.

7. Який орган візує звіти розпорядників коштів, що фінансуються з державного бюджету?

- а). Міністерство фінансів України;
б). обласні і міські Головні фінансові управління;
в). Міністерство фінансів АРК;
г). органи Державного казначейства України.

8. Звітність розпорядників коштів про одержані і використані бюджетні кошти, а також кошти, які надійшли до бюджету, належить до:

- а). фінансової;

- б). управлінської;
- в). статистичної;
- г). бюджетної.

9. Поточний контроль витраток бюджетної установи здійснюється на стадії:

- а). оплати рахунків;
- б). після проведення платежів;
- в). після виконання робіт;
- г). постійно.

10. Яка форма не входить до квартальної звітності органів ДКУ про виконання Державного бюджету:

- а). ф. № 1 "Баланс виконання кошторису";
- б). ф. № 1 к "Сальдовий баланс рахунків";
- в). ф. № 2 кдб "Звіт про виконання державного бюджету";
- г). ф. № 6 "Звіт про рух основних засобів установ, що перебувають на місцевих бюджетах".

Задача 1.

На яких основних принципах бухгалтерського обліку та звітності базується підготовка та подання форм звітності про виконання державного й місцевого бюджетів?

Задача 2.

Напишіть перелік органів та організацій, які є користувачами звітності про виконання бюджетів поза Державним казначейством.

Задача 3.

Відповідно до Бюджетного кодексу, на Державне казначейство покладені функції контролю за виконанням державного та місцевих бюджетів. На яких стадіях бюджетного процесу й етапах виконання бюджету органи Казначейства здійснюють контрольні функції і в чому вони полягають?

Задача 4.

Бюджетним кодексом передбачено, що в разі порушення бюджетного законодавства розпоряднику бюджетних коштів можуть бути припинені бюджетні асигнування або операції з

бюджетними коштами. У яких випадках застосовуються ці фінансові санкції та який порядок їх застосування?

Задача 5.

Бюджетним кодексом України передбачені заходи, які вживаються до посадових осіб і організацій у разі виявлення бюджетних правопорушень? Яку відповідальність несуть посадові особи і які фінансові санкції вживаються до розпорядника коштів за допущені бюджетні правопорушення?

Задача 6.

Назвіть контролюючі органи та їхні основні функції щодо контролю за виконанням бюджетів. Чим відрізняються перевірка, ревізія та аудит діяльності бюджетної установи?

Задача 7.

Бюджетним кодексом України передбачені заходи, які застосовуються до посадових осіб і організацій у разі виявлення допущених бюджетних правопорушень. Яку відповідальність несуть посадові особи і які фінансові санкції вживаються до розпорядника коштів за допущені бюджетні правопорушення?

Задача 8.

Бюджетним кодексом передбачено, що в разі порушення бюджетного законодавства розпоряднику бюджетних коштів можуть бути припинені бюджетні асигнування або зупинення операцій із бюджетними коштами. У яких випадках застосовуються ці фінансові санкції і який порядок їх застосування?

3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Студенти самостійно опрацьовують питання вищенаведених тем, використовуючи рекомендовану літературу (табл. 1).

Таблиця 1

Рекомендовані завдання для самостійної роботи

№	Тема самостійної роботи	Короткий зміст	Рекомендована література
----------	--------------------------------	-----------------------	---------------------------------

1	2	3	4
1	Становлення та розвиток державної казначейської справи в Україні	Становлення та розвиток державної казни за часів Київської Русі Організація фінансової системи Запорізької Січі. Становлення фінансової системи УНР, її розвиток за часів Гетьманщини.	1, 3, 8, 12
2	Нормативно-правове регулювання казначейської справи в Україні	Особливості побудови системи бюджетної класифікації в Україні та країнах ЄС. Порівняльна характеристика. Фінансово-правові особливості застосування бюджетної класифікації в Україні. Мета та завдання бюджетної класифікації.	2, 3, 13
3	Організаційна структура та бюджетні повноваження державної казначейської служби України	Операції за надходженнями до загального фонду державного бюджету. Операції за надходженнями до спеціального фонду державного бюджету. Платежі, які розподіляються між загальним та спеціальним фондами державного бюджету.	3, 4, 7, 9
4	Платіжна система виконання бюджетів	Вплив об'єктів та суб'єктів платіжної системи на ефективність реалізації бюджетних повноважень органами ДКСУ. Роль НТП у забезпеченні виконання бюджетів казначейською системою. Інформаційно-технічні характеристики сучасної казначейської системи України.	1, 12, 15
5	Казначейське обслуговування бюджетів за доходами	Проблеми казначейського обслуговування Державного бюджету заходами в Україні. Складові доходів державного бюджету. Функції органів ДКСУ з казначейського обслуговування державного бюджету за доходами.	1, 8, 11
6	Казначейське обслуговування бюджетів за	Проблеми казначейського обслуговування Державного бюджету за видатками в Україні.	10, 11, 12

	видатками	Досвід країн ЄС у забезпеченні казначейського обслуговування видаткової частини бюджету. Проблеми скорочення видатків у Державному бюджеті України.	
7	Обслуговування державних цільових Фондів	Функції органів ДКСУ в процесі казначейського обслуговування місцевих бюджетів. Етапи та процедури казначейського обслуговування місцевих бюджетів. Порядок перерахування коштів між бюджетами.	2, 11, 13
8	Бухгалтерський облік і звітність про виконання бюджетів	Функції бухгалтерського обліку виконання бюджету. Сутність бухгалтерського обліку в органах ДКСУ. Основні напрями облікової політики ДКСУ. Класифікація бухгалтерських документів з казначейського обслуговування бюджетів. Форми бюджетного контролю.	3, 5, 6,
9	Контроль у системі казначейства України	Проблеми забезпечення контролю системі казначейського обслуговування касового виконання бюджетів. Зарубіжний досвід організації державного фінансового контролю. Внутрішній контроль в системі казначейства України.	1, 4, 8, 14

Індивідуальну роботу студенти денної форми навчання виконують у вигляді творчої роботи, яку враховують під час поточного оцінювання знань. Творча робота містить план, вступ, теоретичну та практичну частини, висновки, список літератури та додатки. Завдання оформляється на стандартному папері формату А4 (210 x 297) з одного боку. Поля: верхнє, нижнє та ліве — 20 мм, праве — 10 мм. Воно може бути рукописним або друкованим і виконується українською мовою. Захист роботи відбувається у терміни, спільно обумовлені студентом і викладачем.

4. ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАТЬ

1. Фінансова система України та управління нею.
2. Становлення та розвитку казначейської справи.
3. Етапи розвитку Державної Казначейської служби України.
4. Функції, структура та повноваження Державної казначейської служби України.
5. Суть і призначення бюджету.
6. Бюджетна класифікація.
7. Суть платіжної системи виконання бюджетів.
8. Єдиний казначейський рахунок та управління ним.
9. Відкриття рахунків в органах Державної казначейської служби України.
10. Закриття рахунків в органах Державної казначейської служби України.
11. Введення відкритих рахунків в систему бухгалтерського обліку.
12. Загальна характеристика доходів державного бюджету.
13. Виконання державного бюджету за доходами.
14. Операції за надходженнями до загального фонду бюджету.
15. Операції за платежами до спеціального фонду бюджету.
16. Операції за платежами, що підлягають розподілу.
17. Власні надходження бюджетних установ і організацій.
18. Суть і об'єктивна необхідність державних видатків.
19. Організація виконання державного бюджету за видатками та формування мережі розпорядників бюджетних коштів.
20. Облік бюджетних асигнувань та контроль за їх дотриманням.
21. Облік зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та формування розподілів бюджетних асигнувань.
22. Здійснення видатків за рахунок коштів спеціального фонду.
23. Казначейське обслуговування одержувачів бюджетних коштів.
24. Порядок готівкового обслуговування клієнтів.
25. Облік, звітність та контроль використання коштів державного бюджету.
26. Організація бухгалтерського обліку та звітності.
27. Облікова політика та організація облікової служби Казначейства України.
28. Первинні облікові документи.
29. Синтетичний та аналітичний обліки операцій.
30. План рахунків бухгалтерського обліку.
31. Надання виписок з рахунків клієнтів.

32. Внутрішній казначейський контроль.
33. Звітність у системі Державної казначейської служби України.
34. Взаємодія фінансових органів та органів Державної казначейської служби України.
35. Співпраця Державної казначейської служби і Державної фіскальної служби України.
36. Взаємодія органів Державної казначейської служби України з органами Державної фінансової інспекції України.
37. Фінансовий контроль у процесі виконання державного та місцевих бюджетів.
38. Характеристика звітності про виконання Державного бюджету України.
39. Завдання, функції, методи та форми бухгалтерського обліку виконання бюджетів.
40. Процедури казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Внутрішній контроль та аудит у секторі державного управління України та європейський досвід / Андреев П. П., Чечуліна О. О., Тайнен Ян ван, Тимохін М. Г. Київ : Кафедра, 2011. 120 с.
2. Казначейська система виконання бюджету / Булгакова С. О., Базанова Н. В., Єрмошенко Л. В., Сушко Н. І., Чечуліна О. О., Колодій О. Т. Київ : КНТЕУ, 2005. 418 с.
3. Бюджетний кодекс України: від 08.07.2010 р. № 2456-VI (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради. – 2010. – № 50-51. – ст. 572.URL: <http://www.rada.gov.ua>. (дата звернення 20.11.2018)
4. Галушка Є. О., Хижняк Є.С. Казначейська справа : навч.-метод. посіб. Вид.- Чернівецький фінансово-юридичний ін-т. — Чернівці : Рута, 2005. 144 с.
5. Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів: Наказ Державного казначейства України від 28.11.2000 р. №119 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Державної казначейської служби України.URL: www.treasury.gov.ua. (дата звернення 20.11.2018)

6. Інструкція про відкриття аналітичних рахунків для обліку операцій по виконанню бюджетів в системі Державного казначейства: Наказ Державного казначейства України від 28.11.2000 р. № 119 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: www.treasury.gov.ua. (дата звернення 20.11.2018)

7. Кириленко О. П. Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика). – К. : НІОС, 2000. 384 с.

8. Конституція України: від 28.06.1996 р. №254/96—ВР Відомості Верховної Ради. — 1996. — № 30. – ст. 141. URL: <http://www.rada.gov.ua>. (дата звернення 21.11.2018)

9. Ярошенко О.Ф. Науково–практичний коментар до Бюджетного кодексу України – К. : Зовнішня торгівля ; УДУФМТ, 2010. 592 с.

10. Казначейська справа : Інтегрований посіб. / Петрашко П. Г., Чечуліна О. О., Александров В. Т., Булгакова С. О., Огданський К. М., Назарчук О. І., Сушко Н. І - У 2-х т. – К. : НВП «АВТ», 2004. 784 с.

11. Питання Державного казначейства України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.12.2005 р. № 1232 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua. (дата звернення 20.11.2018)

12. Положення про єдиний казначейський рахунок: Наказ Державного Казначейства України від 26.06.2002 р. № 122 (у редакції наказу Державного казначейства України від 30.11.2010 № 449) [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: www.treasury.gov.ua. (дата звернення 10.11.2018)

13. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів: Наказ Державного казначейства України від 04.11.2002 р. №205 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: www.treasury.gov.ua. (дата звернення 10.11.2018)

14. Про затвердження Порядку обслуговування державного бюджету за видатками та операціями з надання та повернення кредитів, наданих за рахунок коштів державного бюджету: Наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2011 р. № 1223

[Електронний ресурс] / Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua. (дата звернення 10.11.2018)

15. Про затвердження Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.12.2010 р. № 1132 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua. (дата звернення 10.11.2018)

16. Федина К.М. Колеснікова М.М. Бюджетний дефіцит та шляхи його подолання в Україні. Вісник НУВГП.. Економічні науки. 2018. Випуск № 3 (74). Частина II. С. 237-243.

17. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2016 рік / [Зубенко В. В., Самчинська І. В., Рудик А. Ю. та ін.]; ІБСЕД, Проект „Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-П) впровадження”, USAID. – К., 2017. – 92 с.

18. Фінансова та еколого-економічна політика в умовах децентралізації влади в Україні : монографія / Л. В. Мельник, Л. М. Акімова, Н. М. Кондрацька та ін. : Частина 2. – Рівне : НУВГП, 2017. – 217 с

Електронні ресурси

1. Періодичні видання Національного банку України // Національний банк України URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=15727773&cat_id=36450 (дата звернення: 03.09.2018)

2. Офіційний портал Державна фіскальна служба України. Податки, збори, платежі. URL: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/> (дата звернення: 03.09.2018)

3. Звіт про використання бюджетних коштів // Урядовий портал URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/byudzhet> (дата звернення: 03.09.2018)

4. Державний бюджет // Міністерство фінансів України URL: <https://www.minfin.gov.ua/news/borg> (дата звернення: 03.09.2018)

5. Економічна статистика // Державна служба статистики України URL :<http://www.ukrstat.gov.ua/http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 03.09.2018)

6. Законодавство України / Верховна рада України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws> (дата звернення: 03.09.2018)